

แบบรายงานผล

การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๔ : การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

๑) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

การดำเนินการจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑ มีความก้าวหน้าและมุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยการพัฒนารูปแบบการรับรองมาตรฐานวิชาชีพได้รับการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการใช้ระบบ Credit Bank ที่ช่วยให้ผู้เรียนสะสมหน่วยกิตจากการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อรับประกาศนียบัตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติ นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในหลายพื้นที่เพื่อประเมินความรู้และทักษะของผู้เรียน ซึ่งช่วยเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและระบบคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาและสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการ

การทำข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการช่วยให้พนักงานสามารถเข้าศึกษาต่อและสอบวัดผลมาตรฐานวิชาชีพได้ ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะและความรู้ของพนักงานให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถทำงานควบคู่กับการศึกษาช่วยสร้างรายได้และประสบการณ์จริงในสายอาชีพ พร้อมกับการวัดผลและรับรองมาตรฐานวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ

ในการพัฒนาระบบการวัดผลทักษะและสมรรถนะวิชาชีพ มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยบางจังหวัดได้ใช้ข้อสอบกลางและการประเมินจากสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและมาตรฐานในการประเมินผล ขณะเดียวกันการแบ่งการวัดผลเป็นภาคความรู้และภาคปฏิบัติช่วยให้แน่ใจว่าผู้เรียนมีทักษะที่เพียงพอสำหรับการประกอบอาชีพ การประเมินผลร่วมกับสถานประกอบการและการบูรณาการการเรียนการสอนผ่านระบบ Credit Bank เป็นแนวทางที่ช่วยเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ

การดำเนินการทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้มีทักษะและความรู้ที่ตรงตามมาตรฐานระดับชาติ และพร้อมเข้าสู่โลกการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ตามจุดเน้นที่ ๒.๔

๒.๑) การวางระบบการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ โดยมีการดำเนินการในลักษณะหรือรูปแบบการเทียบโอนด้วยระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) การเชื่อมโยงมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฯลฯ ของหน่วยงานหรือสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

การพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานวิชาชีพและการเทียบโอนหน่วยกิตผ่านระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) กำลังเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑ โดยมีเป้าหมายหลักในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพให้กับผู้เรียน ซึ่งการดำเนินการในด้านนี้มีรายละเอียดสำคัญดังนี้

(๑) **การศึกษาและพัฒนาารูปแบบการรับรองมาตรฐาน:** หลายจังหวัดได้มุ่งเน้นที่การศึกษาและพัฒนาารูปแบบการรับรองมาตรฐานวิชาชีพที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) การพัฒนานี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตจากการศึกษาและฝึกอบรมและนำไปใช้ในการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งเป็นการทำให้ผู้เรียนได้รับประกาศนียบัตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติ

(๒) **การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ:** มีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานวิชาชีพในหลายพื้นที่ เพื่อประเมินผลความรู้และทักษะของผู้เรียนในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ศูนย์เหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นสถานที่ในการประเมินผล แต่ยังช่วยเชื่อมโยงระบบการศึกษาเข้ากับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ทำให้สามารถยกระดับมาตรฐานการศึกษาและสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการว่าผู้เรียนที่จบการศึกษาในระบบนี้มีความสามารถและทักษะที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

(๓) **ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ:** มีการทำข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการเพื่อให้พนักงานสามารถเข้าศึกษาต่อในวันหยุดและสอบวัดผลมาตรฐานวิชาชีพได้ การส่งเสริมนี้ช่วยพัฒนาทักษะและความรู้ของพนักงานให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรม

(๔) **ผลลัพธ์และการส่งเสริมการศึกษา:** การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถทำงานควบคู่กับการศึกษา ช่วยสร้างรายได้และประสบการณ์จริงในสายอาชีพของตนเอง พร้อมกับการวัดผลและรับรองมาตรฐานวิชาชีพที่เป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทำให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้ที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและพร้อมที่จะก้าวสู่โลกการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒) การกำหนดกลไกการวัดผลการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ รองรับผู้เรียนสายอาชีวศึกษา ยังไม่สำเร็จการศึกษา

การพัฒนากลไกการวัดผลและรับรองมาตรฐานวิชาชีพสำหรับผู้เรียนสายอาชีวศึกษาเป็นขั้นตอนสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งแต่ละจังหวัดได้ดำเนินการตามแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง โดยรวมแล้วมีกระบวนการและกลยุทธ์หลักที่เห็นได้ชัดเจน

(๑) **การวางแผนและการดำเนินงาน:** หลายจังหวัดได้เริ่มต้นดำเนินการในด้านนี้ เช่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ได้จัดทำแผนตรวจสอบรายปีในแต่ละสาขาวิชาเพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนจะมีความพร้อมในการประกอบอาชีพตามความรู้ที่ได้เรียนมา ในขณะที่จังหวัดชัยนาทยังอยู่ระหว่างการศึกษาข้อมูลและวางแผนการกำหนดกลไกการวัดผลที่เหมาะสม

(๒) **การใช้ข้อสอบกลางและการประเมิน:** จังหวัดลพบุรีได้พัฒนากลไกการวัดผลโดยการใช้ข้อสอบกลางจากสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและมาตรฐานในการประเมินผล นอกจากนี้ยังมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีผู้ทรงคุณวุฒิในทุกสาขาวิชาเพื่อให้การประเมินมีความน่าเชื่อถือและครอบคลุม

(๓) **การแบ่งการวัดผลเป็นภาคความรู้และภาคปฏิบัติ:** จังหวัดสระบุรีได้กำหนดให้การวัดผลประกอบด้วยทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติ โดยผู้เรียนต้องสอบผ่านทั้งสองภาคด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนมีทักษะและความรู้ที่เพียงพอสำหรับการประกอบอาชีพ

(๔) **การประเมินผลร่วมกับสถานประกอบการ:** จังหวัดสิงห์บุรีได้ใช้แนวทางการประเมินผลร่วมกับสถานประกอบการที่เข้าร่วมการฝึกงาน เพื่อให้การประเมินมีความสมจริงและสะท้อนถึงความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้รับข้อเสนอแนะแบบตรงจากผู้มีประสบการณ์ในสายงาน

(๕) **การบูรณาการการเรียนการสอนและเครดิตแบงก์:** จังหวัดอ่างทองได้ดำเนินการบูรณาการการเรียนการสอนผ่านระบบสะสมผลการเรียน (Credit Bank) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเตรียมความ

พร้อมทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับวุฒิการศึกษาและใบรับรองวิชาชีพเพิ่มเติมจากวิทยาลัยเทคนิคในพื้นที่

๒.๓) แนวทางการพัฒนาระบบการวัดผลทักษะและสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนสาย

อาชีวศึกษา

การพัฒนาระบบการวัดผลทักษะและสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนสายอาชีวศึกษาในพื้นที่ เขตตรวจราชการที่ ๑ ได้รับการดำเนินการที่หลากหลายและก้าวหน้า โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ

ในกระบวนการพัฒนานี้ จังหวัดต่าง ๆ ได้ดำเนินการพัฒนากลไกการวัดผลและการรับรองมาตรฐานวิชาชีพอย่างหลากหลาย โดยมีการกำหนดให้ผู้เรียนในระดับ ปวช. และปวส. ต้องผ่านการสอบมาตรฐานวิชาชีพและการทดสอบจากสำนักงานพัฒนาการศึกษาดิจิทัล (สพร.) เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่ตรงตามมาตรฐานระดับชาติ นอกจากนี้ หลายจังหวัดยังได้นำระบบการวัดผลที่ทันสมัย เช่น ระบบ ศร. ๐๒ มาใช้ในการตรวจสอบเวลาเรียน ประวัติ และผลการเรียนของผู้เรียน เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการเรียนของแต่ละบุคคล รวมถึงการเชื่อมโยงการสอบมาตรฐานวิชาชีพกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนหน่วยกิตกับสถาบันอุดมศึกษาได้

การพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียนได้รับการส่งเสริมผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรมจิตอาสา การพัฒนาโครงงานคุณธรรมและอาชีพ การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมการเรียนรู้การสอนแบบ Active Learning ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

การประเมินผลการฝึกอาชีพดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ โดยสถานประกอบการและคณะกรรมการสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานมีบทบาทสำคัญในการประเมินผลและการรับรองมาตรฐานฝีมือ นอกจากนี้ การจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสำหรับการสอบวัดผลทักษะและสมรรถนะวิชาชีพยังเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินการและการพัฒนาระบบการวัดผลให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้มีทักษะและความรู้ที่ตรงตามมาตรฐานระดับชาติ และพร้อมเข้าสู่โลกการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบนี้เป็นการลงทุนที่สำคัญในการสร้างความมั่นใจให้กับตลาดแรงงานและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๓) ปัญหาอุปสรรค

๓.๑) **ข้อจำกัดด้านนโยบายทวิวุฒิ:** การจัดทวิวุฒิในพื้นที่ห่างไกลมีข้อจำกัดด้านนโยบาย ซึ่งส่งผลให้ไม่สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทั่วถึง

๓.๒) **ขาดแคลนบุคลากร:** มีการขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและเครื่องมือในการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งทำให้การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพมีข้อจำกัด

๓.๓) **งบประมาณรองรับการเสริมสร้างอาชีพ:** ขาดงบประมาณในการเสริมสร้างอาชีพให้กับผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะ

๓.๔) **ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้:** สถานศึกษาบางแห่งไม่มีงบประมาณในการจัดนักเรียนไปเรียนที่วิทยาลัยฯ ในบางรายวิชาที่ต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ ซึ่งจำกัดความสามารถในการเรียนรู้และฝึกทักษะ

๓.๕) **ความปลอดภัยในการเดินทาง:** นักเรียนบางคนต้องเดินทางไปเรียนโดยยานพาหนะของตนเอง ซึ่งอาจเกิดความปลอดภัย และบางครั้งอาจไม่สามารถไปถึงวิทยาลัยฯ ได้เนื่องจากไม่มีคุณครูผู้ควบคุม

๔) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

๔.๑) **การพัฒนาหลักสูตร:** ควรพัฒนาหลักสูตรให้เป็นส่วนกลางและมีความหลากหลายในการสาขาต่าง ๆ เพื่อรองรับความต้องการของผู้ประกอบการและสถานศึกษาทุกแห่ง การสร้างหลักสูตรที่มีความหลากหลายจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน

๔.๒) **การอบรมบุคลากร:** จัดการอบรมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการเป็นผู้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยเฉพาะในสาขาที่มีความต้องการ เช่น สาขาพนักงานการใช้คอมพิวเตอร์ (ประมวลผลคำ) ระดับ ๑ เพื่อเพิ่มความสามารถในการทดสอบและรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานของผู้เรียน

๔.๓) **ข้อจำกัดด้านอายุของผู้เข้ารับการทดสอบ:** หากมีข้อจำกัดด้านอายุของผู้เข้ารับการทดสอบ ควรพิจารณาแนวทางในการจัดอบรมและทดสอบที่สามารถรองรับความต้องการของกลุ่มผู้เรียนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี หรือเสนอแนวทางการทดสอบที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๔.๔) **การจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์:** ควรจัดหาแหล่งงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อจัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนาทักษะและการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ การสนับสนุนด้านงบประมาณจะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้ดียิ่งขึ้น

๕) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

-ไม่พบ-
